

Załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 6/2024
Dyrektora Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej
z dnia 06.08.2024

**Standardy Ochrony Małoletnich
w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej
(wersja zupełna)**

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy
Rodzinie w Środzie Śląskiej
Katarzyna Misiuna

Środa Śląska, dn. 06.08.2024 rok

١٠٠

١٠٠

PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424).
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
6. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).
7. Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991r. nr 120, poz. 526).

WSTĘP

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników instytucji jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel instytucji, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz swoich kompetencji.

Ze Standardami należy zapoznać cały stan osobowy a także każdego nowo przyjętego pracownika. Dokument należy zamieścić na stronie internetowej jednostki oraz wywiesić w widocznym miejscu w lokalu, w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich

ROZDZIAŁ I

Objaśnienie terminów

1. **Dyrektorem** jest osoba pełniąca funkcję Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej.
2. **Pracownikiem/Personelem Centrum** jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenie lub umowy cywilnoprawne oraz wolontariusze/stażyści/praktykanci, którzy mają w pracy styczność z małoletnimi.
3. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
4. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
5. **Rodzic zastępczy** jest to osoba, której sąd rodzinny czasowo powierzył opiekę nad dzieckiem, w sytuacji gdy rodzic biologiczny nie może sprawować tej opieki.

6. **Zgoda rodzica dziecka** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
7. **Przez krzywdzenie dziecka** należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Centrum lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
8. **Osoba odpowiedzialna za interwencję** to wyznaczony przez Dyrektora Centrum bądź bezpośredniego przełożonego pracownik, który inicjuje i podejmuje działania interwencyjne w związku z realizacją Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy wobec dziecka.
9. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

ROZDZIAŁ II

Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej

§ 1

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Dyrektor dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze/stażysty/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.
2. Dyrektor Centrum, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym – rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
3. Aby sprawdzić osobę w ww. Rejestrze Centrum potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki.

- a) imię i nazwisko,
  - b) data urodzenia,
  - c) pesel,
  - d) nazwisko rodowe,
  - e) imię ojca,
  - f) imię matki.
4. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
  5. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariacie związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla ww. celów.
  6. Dyrektor pobiera od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania
w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej (załącznik nr 1).
  7. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (załącznik nr 2).

8. Dyrektor dba o to, by osoby przez niego zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze/stażysty/praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne.

§ 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji rodzin zastępczych

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej pobiera od kandydata/kandydatki, dane osobowe, w tym dane potrzebne do sprawdzenia jego/jej danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym zgodnie z przepisami Prawa Pracy. Przed dopuszczeniem osób współpracujących do wykonywania obowiązków związanych z realizacją zadań rodziny zastępczej PCPR jest zobowiązane sprawdzić kandydatów w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Kandydat/kandydatka przedstawia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej pobiera od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej oraz oświadczenie o niekaralności w tych państwach za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom wskazanym w pkt.2.

ROZDZIAŁ III

Zasady bezpiecznych relacji

§ 1

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami (wolontariuszami, stażystami, praktykantami) Centrum a dziećmi

1. Podstawową zasadą wszystkich podejmowanych czynności przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej jest działanie dla dobra dziecka.
2. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem, uwzględnia jego potrzeby, a każde działanie ma na celu dobro dziecka i jego interes.
3. W komunikacji z małoletnimi pracownik zachowuje spokój i cierpliwość, odnosi się z szacunkiem do dziecka, wydaje polecenia dzieciom jasno, rzeczowo i konkretnie; ton głosu życzliwy i spokojny.
4. Pracownicy słuchają uważnie dzieci i udzielają im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
5. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnych relacji z dziećmi i dbania o to, by podejmowane działania lub reakcje wobec dziecka były adekwatne do sytuacji oraz bezpieczne.
6. Należy każdorazowo zapewnić dziecko, że jeśli czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może o tym powiedzieć wskazanej osobie, która jest wyznaczona do podjęcia interwencji i może oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
7. Nie wolno pracownikowi zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

8. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.
9. W bezpośrednim kontakcie z dzieckiem należy uwzględniać zasadę poszanowania jego intymności.
10. Pracownikowi nie wolno dotykać dziecka w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Dopuszcza się przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, gdy w żaden inny sposób nie można powstrzymać go od zachowań autoagresywnych lub agresywnych.
11. Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywanym, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze powinien poinformować o tym przełożonego i postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
12. Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.
13. Nie wolno pracownikowi ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
14. Nie wolno pracownikom utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych.
15. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków służbowych pracownika.
16. Nie wolno pracownikowi zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).

§ 2

Zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko

1. Dzieci mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania.
2. Dzieci uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię status ekonomiczny, sytuację rodzinną, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność.
3. Dzieci mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania o ewentualnych zagrożeniach.

ROZDZIAŁ IV

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej w ramach wykonywanych obowiązków służbowych zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
  - 1.1. **Zachowania dziecka, które mogą być sygnałem, że dziecko jest krzywdzone:**
    - a) Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka – wycofanie, zubożenie lub nadmierne pobudzenie, problemy w regulacji emocji, które trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami.
    - b) Dziecko zachowuje się w sposób nieadekwatny do wieku, jest zbyt infantylne lub nadmiernie dojrzałe.
    - c) Wyraźnie odmienne zachowanie dziecka w obecności rodzica/opiekuna oraz w towarzystwie pozostałych osób.
    - d) Dziecko boi się rodzica/opiekuna.
    - e) Długotrwały, silny, niemożliwy do ukojenia płacz.
    - f) Strach przed określonymi osobami, sytuacjami, miejscami i nasilony niepokój.

- g) Problemy ze snem, koszmary senne, lęk przed zasypianiem.
- h) Moczzenie, moczzenie nocne, zanieczyszczanie kałem.
- i) Zaburzenia jedzenia, odmowa jedzenia lub nadmierne objadanie się, wymioty.
- j) Powtarzające się lub przymusowe zachowania seksualne.
- k) Dziwne lub nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem (np. dziecko jest nadmiernie rozbudzone, dużo mówi o seksie, używa zbyt dorosłego lub wulgarnego słownictwa, wykazuje znajomość szczegółów związanych z aktywnością seksualną).
- l) Przejawy zachowań seksualnych u dzieci przed okresem dojrzewania, np. zachowania odwrotne, w tym kontakt ustno-genitalny z innym dzieckiem lub lalką, dotykanie lub proszenie o dotykanie okolic narządów płciowych, wkładanie lub próba włożenia przedmiotu, palca lub penisa do pochwy lub odbytu innego dziecka.
- m) Niechęć do przebierania się w towarzystwie innych.
- n) Samookaleczanie się, nadużywanie substancji psychoaktywnych.

1.2. Na jakie zachowania ze strony rodzica/opiekuna warto zwrócić uwagę?

- a) Ignoruje urazy fizyczne u dziecka lub przypisuje odpowiedzialność za ich powstanie osobie trzeciej lub podaje przyczyny powstania urazu niespójne z objawem.
- b) Wykazuje brak (lub nadmiar) zainteresowania stanem zdrowia dziecka.
- c) Nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku.
- d) Jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka, a w szczególności niemowlęcia.
- e) Ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego, obwinia za przemoc („to jego wina”, „ona mnie sprowokowała”).
- f) Ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem (wysokie wymagania wobec obowiązku szkolnego, brak akceptacji błędów, oczekiwanie wykonywania zadań lub podejmowania zachowań, na które dziecko nie jest jeszcze gotowe).
- g) Stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne.
- h) Wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie go w spory między opiekunami lub stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej).

- i) Nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji).
- j) Przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników, kontroluje każdą jego aktywność.
- k) Przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem.
- l) Jest bezradny życiowo, niezaradny lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka.
- m) Nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych.
- n) Stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

1.3. Objawy fizyczne na ciele dziecka:

- a) Pręgi na plecach, nogach i rękach.
- b) Złamania.
- c) Wybicia palców.
- d) Pęknięcia skóry.
- e) Strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki.
- f) Krwawe wylewy do obu gałek ocznych.
- g) Ślady po przypalaniu papierosem, przypominające pozostałości po ospie.
- h) Zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim.
- i) Liczne, na różnym etapie gojenia, znaki odbitej dłoni na ciele dziecka.
- j) Krwawe sine ślady na podeszwach stóp.

1.4. Objawy fizyczne wykorzystania seksualnego:

- a) ciąża, która powstała u osoby poniżej 15. r.ż.
- b) choroby przenoszone drogą płciową.
- c) obecność nasienia w otworach ciała dziecka.
- d) urazy genitaliów i odbytu dziecka.
- e) infekcje i stany zapalne okolic intymnych, zwłaszcza nawracające.

1.5. Symptomy wynikające z zaniedbania:

- a) Dziecko jest brudne, często nieprzyjemnie pachnie, nie jest prawidłowo pielęgnowane (np. pozostawiane przez długi czas w zabrudzonych pieluchach).
  - b) Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (np. nie jest szczepione, nie ma okularów, nie otrzymuje zaleconych leków).
  - c) Dziecko jest ubrane nieadekwatnie do pogody.
  - d) Dziecko opuszcza się w nauce, jest często nieobecne w szkole czy przedszkolu.
  - e) Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie jedzenie kolegom.
  - f) Dziecko przebywa w otoczeniu nieprzystosowanym do swojego etapu rozwojowego, co zagraża jego bezpieczeństwu.
  - g) Dziecko, którego stopień rozwoju na to nie pozwala, w szczególności dziecko poniżej 7 roku życia, pozostaje w domu bez opieki osoby dorosłej
2. Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dzieci i zwracają na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków.
  3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik podejmuje rozmowę z opiekunami dziecka, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do edukacji i szukania pomocy.
  4. Personel monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.

ROZDZIAŁ V

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka

1. Konieczność zgłoszenia danego przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka Dyrektorowi PCPR zachodzi gdy:
  - a) pracownik podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone;
  - b) dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
  - c) inna osoba zgłosiła podejrzenie krzywdzenia dziecka bez względu na to czy można ustalić tożsamość zgłaszającego.
2. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest bezpośrednio zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie).

- Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.
3. W przypadku podjęcia przez pracownika Centrum podejrzania, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazuje uzyskaną informację Dyrektorowi PCPR Środa Śląska. W/w podejmuje decyzję o wyznaczeniu pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie sprawy oraz Zespół pracujący nad daną sprawą w skład, którego wchodzić będzie: Dyrektor PCPR, psycholog i pracownik odpowiedzialny za prowadzenie sprawy.
  4. Działania dotyczące danej sprawy prowadzone są przez osoby zatrudnione w Centrum.
  5. Zespół wyznaczony do poprowadzenia danej sprawy podejmuje następujące działania:
    - a) przeprowadza rozmowę z dzieckiem i/lub niekrzywdzącym opiekunem, pracownikiem czy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka,
    - b) formuje planu pomocy po ujawnieniu krzywdzenia, obejmującego w szczególności podjęcie działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym podjęcie decyzji o powiadomieniu innych służb, w tym Sądu (załącznik nr 5), czy właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji lub Prokuratury (załącznik nr 6), wszczęcia procedury Niebieska Karta, czy objęcia wsparciem psychologiczno – pedagogicznym, prawnym oraz socjalnym, w zależności od potrzeb,
    - c) organizuje spotkanie/a z niekrzywdzącymi opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb,
    - d) z przebiegu każdej sprawy Zespół sporządza kartę interwencji (załącznik nr 3), którą załącza się do akt dziecka. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej prowadzi Rejestr kart interwencji (załącznik nr 4).
  6. Wszyscy pracownicy Centrum i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 1

Zgłaszanie podejrzenia przemocy lub jej stosowania przez pracownika Centrum.

1. W przypadku gdy pracownik Centrum dopuścił się wobec dziecka formy krzywdzenia, Dyrektor Centrum wyznacza Zespół, który bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności:
  - a) wysłuchuje krzywdzone dziecko, w obecności jego opiekuna lub innej niekrzywdzącej osoby dorosłej wskazanej przez dziecko,
  - b) wysłuchuje pracownika,
  - c) wysłuchuje świadka/świadków zdarzenia,
  - d) w sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka potwierdza się, należy wszcząć postępowanie wyjaśniające, w trybie dyscyplinarnym wobec osoby, która dopuściła się krzywdzenia.

§ 2

Zgłaszanie podejrzenia przemocy lub jej stosowania przez opiekuna małoletniego, w tym opiekuna prawnego, rodzica zastępczego,

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez rodziców zastępczych, opiekunów prawnych małoletniego lub jego rodzica biologicznego, pracownik Centrum ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazuje uzyskaną informację Dyrektorowi PCPR Środa Śląska.
2. W/w podejmuje decyzję o wyznaczeniu pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie sprawy oraz Zespół pracujący nad daną sprawą w skład, którego wchodzić będzie: Dyrektor PCPR, psycholog i pracownik odpowiedzialny za prowadzenie sprawy. Zespół przeprowadza rozmowę z niekrzywdzącym opiekunem lub innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka. Celem wskazanej rozmowy jest w szczególności:
  - a) ustalenie osób mogących chronić i wspierać dziecko,
  - b) ustalenie przebiegu zdarzenia,

- c) ustalenie wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka.
- d) wszystkie ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
3. Ponadto, Zespół organizuje spotkanie/a z niekrzywdzącymi opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że doszło do naruszenia bezpieczeństwa dzieci, Zespół weryfikuje poczynione ustalenia pod kątem zasadności poinformowania o zdarzeniu właściwego Zespołu Interdyscyplinarnego lub wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” i dalsze działania podejmuje w ramach nawiązanej współpracy.
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dzieci nie wyczerpuje definicji przemocy domowej, w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024 poz. 424 ze zm.) podejmuje się działania naprawcze i intensyfikuje się pracę z rodziną.

§ 3

Zgłaszanie podejrzenia przemocy lub jej stosowania przez inne osoby trzecie.

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną), pracownik Centrum, który uzyskał tę informację sporządza notatkę służbową i przekazuje uzyskaną informację Dyrektorowi PCPR Środa Śląska. W/w podejmuje decyzję o wyznaczeniu pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie sprawy oraz Zespół pracujący nad daną sprawą w skład, którego wchodzić będzie: Dyrektor PCPR, psycholog i pracownik odpowiedzialny za prowadzenie sprawy.
2. Zespół inicjuje i podejmuje dalsze działania, tj. przeprowadza rozmowę z dzieckiem, opiekunami małoletniego czy innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka. Celem rozmowy wskazanej w ust. 2 jest w szczególności:
  - a) ustalenie osób mogących chronić i wspierać dziecko,
  - b) ustalenie przebiegu zdarzenia,
  - c) ustalenie wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka.
  - d) wszystkie ustalenia są spisywane w karcie interwencji.

3. Zespół organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, poczynionych ustaleniach oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. Wszystkie ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że wystąpiło naruszenie bezpieczeństwa dzieci, a z rozmowy z opiekunami wynika, że ignorują oni zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia pracownik Centrum sporządza informację o tym fakcie, którą przekazuje właściwemu Sądowi rodzinnemu.

§ 4

Zgłoszenie podejrzenia przemocy lub jej stosowania przez inne dziecko

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia wychowanka przez innego wychowanka, w szczególności w rodzinie zastępczej, pracownik Centrum sporządza notatkę służbową i przekazuje uzyskaną informację Dyrektorowi PCPR Środa Śląska. W/w podejmuje decyzję o wyznaczeniu pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie sprawy oraz Zespół pracujący nad daną sprawą w skład, którego wchodzić będzie: Dyrektor PCPR, psycholog i pracownik odpowiedzialny za prowadzenie sprawy.
2. Zespół przeprowadza rozmowę indywidualną z:
  - a) dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie,
  - b) z dzieckiem poddawany krzywdzeniu,
  - c) z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
3. Celem rozmowy wskazanej w ust. 2 jest w szczególności:
  - a) ustalenie osób mogących chronić i wspierać dzieci,
  - b) ustalenie przebiegu zdarzenia,
  - c) ustalenie wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego, krzywdzącego oraz innych wychowanków będących świadkami zdarzenia.
  - d) wszystkie ustalenia są spisywane w *karcie interwencji*, z zastrzeżeniem, że dla wychowanka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.

4. Zespół organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletnich lub ich przedstawicielem ustawowym, którym przekazuje informacje o zdarzeniu, poczynionych ustaleniach oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz wspólnie opracowuje:
  - a) z wychowankiem krzywdzącym - plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań,
  - b) z wychowankiem poddawany krzywdzeniu - plan zapewnienia bezpieczeństwa, w celu odizolowania go od źródeł zagrożenia.
5. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców zastępczych/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do działań wskazanych w Rozdziale V punkt 4 i 6.
6. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące lub krzywdzone nie jest wychowankiem Centrum, należy nawiązać kontakt z jego opiekunami i zapewnić im aktywny udział w działaniach realizowanych przez Zespół.
7. W sytuacji, zgłoszenia naruszenia bezpieczeństwa dziecka pracownik odpowiedzialny za przeprowadzenie sprawy:
  - a) weryfikuje poczynione ustalenia pod kątem zasadności zmiany środków wychowawczych,
  - b) niezwłocznie dokonuje oceny sytuacji dziecka,
  - c) niezwłocznie dokonuje modyfikacji planu pomocy dziecku,
  - d) podejmuje dalsze działania zgodnie z poczynionymi z zespołem ustaleniami.
8. W sytuacji, gdy zgłoszone naruszenie bezpieczeństwa dziecka wystąpiło i istnieje podejrzenie, że nosi ono znamiona przestępstwa, a osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat pracownik Centrum informuje właściwy miejscowo Sąd rodzinny, powyżej lat 17, pracownik Centrum informuje właściwą miejscowo jednostkę Policji lub Prokuratury.
9. Wszystkie ustalenia są spisywane w karcie interwencji.

ROZDZIAŁ VI

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dzieci

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia ochronę wizerunku.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Pracownikom Centrum nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Centrum bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody.
5. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
7. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
8. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1., powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.com w celach promocyjnych).

ROZDZIAŁ VII

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

1. Na terenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej nie ma ogólnodostępnej sieci internetowej. Dzieci nie mają dostępu do infrastruktury sieciowej w siedzibie jednostki.

2. Małoletni przynoszą do jednostki telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
3. Małoletni ma prawo korzystać na terenie Centrum z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi zasadami.
4. Za treści, które dzieci oglądają na własnych nośnikach (np. telefon, tablet) nie odpowiadają pracownicy Centrum.
5. PCPR nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez małych.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
7. Pracownikowi PCPR/użytkownikowi komputera zabrania się instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie, usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu.

ROZDZIAŁ VIII

Ocena standardów

1. Dyrektor Centrum wyznacza koordynatora ds. Standardów ochrony małych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej.
2. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów ochrony małych jest Pani Agnieszka Wrona lub inna osoba wyznaczona przez Dyrektora.
3. Koordynator ds. Standardów ochrony małych jest osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian.
4. Koordynator ds. Standardów prowadzi Rejestr Zdarzeń Podejrzenia Krzywdzenia.
5. Koordynator ds. Standardów ochrony małych przeprowadza wśród pracowników Centrum, co najmniej raz na dwa lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów (załącznik nr 5).

6. Instytucja w oparciu o przeprowadzoną ocenę dostosowuje standardy do aktualnych potrzeby, zgodności z obowiązującymi przepisami oraz ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów ochrony małoletnich.

ROZDZIAŁ IX

Przepisy końcowe

1. Standardy ochrony dzieci wchodzi w życie z dniem podpisania.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Centrum, w szczególności poprzez udostępnienie w sekretariacie oraz u koordynatora ds. Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.
3. Każdy pracownik oraz rodzina zastępcza pod opieką Centrum zobowiązana/y jest do zapoznania się ze Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz stosowania się do przyjętych w nim zasad.
4. Koordynator ds. Standardów odbiera od każdego pracownika oraz rodziny zastępczej pod opieką Centrum oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (załącznik nr 6).
5. Pracownicy nowozatrudnieni w Centrum są zapoznawani ze Standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust.4.

Załącznik nr 1 do Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

.....
.....
.....

oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną o celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi/informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

....., dnia.....r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Środzie Śląskiej

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Środzie Śląskiej**

ul. Wrocławska 2, 55-300 Środa Śląska
tel: 71 396 89 62 e-mail: pcpr@powiat-sredzki.pl www.pcpr.powiat-sredzki.pl

Załącznik nr 2 do Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

.....
miejsce i data

Ja,.....

nr PESEL...../nr paszportu.....

oświadczam, że w państwie ..... nie jest prowadzony rejestr karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w państwie ..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

Załącznik nr 3 do Standardów ochrony małoletnich

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko dziecka

.....
.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) – opis

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia

.....
.....

4. Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka:

.....
.....

5. Skład Zespołu ds. Interwencji:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Działania podjęte wobec dziecka (skierowanie do specjalistów, w tym jakich, oraz daty)

.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Spotkania z opiekunami dziecka:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Ustalenia planu pomocy (jeśli dotyczy)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Interwencja prawna (właściwe zakreślić)

- a. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- b. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,
- c. inny rodzaj interwencji. Jaki? (opis)

.....
.....
.....

10. Dane dotyczące interwencji (nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji

.....
.....
.....

11. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach/działania organizacji/działania rodziców

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Załącznik nr 4 do Standardów ochrony małoletnich

**REJESTR ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA
LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH**

Lp.	Imię i nazwisko dziecka	Data i miejsce interwencji	Rodzaj krzywdzenia, osoba podejrzana o krzywdzenie	Zastosowane procedury i formy pomocy	Powiadomione osoby, instytucje	Uwagi	Podpis koordynatora

.....
(miejsowość, data)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

Sąd Rejonowy
III Wydział Rodzinny i Nieletnich
w.....

Wnioskodawca:

.....
reprezentowana przez:

.....
adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania: .....(imiona i nazwiska rodziców)
ul.....(adres zamieszkania
rodzice małoletniego: .....(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego .....(imię
i nazwisko dziecka, data urodzenia) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia dziecka.....

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego
..... jest zagrożone a rodzice nie wykonują właściwie
władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego/j
i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

.....(podpis)

Załączniki:

1. Ew. dokumenty, jak są dostępne,
2. Odpis pisma.

Załącznik nr 6 Standardów ochrony dzieci

.....
(miejsowość, data)

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

.....
.....
.....
(dane jednostki Policji lub Prokuratury)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej niniejszym składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w dniu .....
w.....(miejsce) na szkodę małoletniego .....
(imię i nazwisko, data urodzenia) przez ..... (imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W dniu.....małoletnia/i.....(imię i nazwisko), dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z .....
(Dalszy opis podejrzenia popełnienia przestępstwa, należy opisać stan faktyczny oraz zachowanie sprawcy, które zdaniem zawiadamiającego nosi cechy przestępstwa i ewentualnie podać dowody na poparcie swoich twierdzeń)

.....
.....
.....
.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo ww. małoletniej/ego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest ..... (imię, nazwisko, telefon, adres do korespondencji).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, powołaniem się na numer pisma podany w lewym górnym rogu.

.....
(podpis osoby upoważnionej)

Załączniki:

**MONITORING STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH
– ANKIETA**

l. p.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem <i>Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem</i> ?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletnich?		
3.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Standardach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem</i> ? (wpisz poniżej)		

Uwagi/poprawki/sugestie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH

Ja niżej podpisany/a ..... (imię i nazwisko)
oświadczam, że zapoznałam/em się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów ochrony
dzieci przed krzywdzeniem obowiązującą w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
w Środzie Śląskiej i przyjmuję ją do realizacji.

.....
(data i podpis)

